

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-2628

14.07.2017

Голові Вищої ради правосуддя

БЕНЕДИСЮКУ І.М.

Шановний Ігорю Михайловичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Купрія В. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 14 липня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.;
матеріали на 7 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Купрій Віталій Миколайович

Заступник голови Комітету ВРУ з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5; тел.: (044) 255-21-19, (044) 255-35-22

Вих. № 921-зп від 11 липня 2017 р.

**Генеральному прокурору України
Луценку Ю.В.**

**Голові Вищої ради правосуддя
Бенедисюку І.М.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо знищення правозахисної і контролюючої
функцій народних депутатів України судовою
системою України*

Шановний Юрію Віталійовичу!

Шановний Ігоре Михайловичу!

Наразі суддями Верховного Суду України запроваджена злочинна практика, якою фактично позбавлено народних депутатів України можливостей депутатського реагування на порушення прав і свобод людей, знівельовано інститут депутатського звернення та дозволено посадовим особам не виконувати законні вимоги народних депутатів.

Така практика була впроваджена постановою Верховного Суду України від 23 травня 2017 року (судова справа: № 21-3443а16; № 208/2533/16-а), яка була ухвалена колегією суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі: Гриців Михайло Іванович, Волков Олександр Федорович, Кривенда Олег Вікторович, Прокопенко Олександр Борисович.

Відповідно до обставин справи у квітні 2016 року я, як народний депутат України, звернувся до суду з позовом, у якому просив визнати протиправною бездіяльність Кам'янського міського голови, що проявилася у ненаданні розгорнутої відповіді на моє депутатське звернення від 16 лютого 2016 року № 122-дз «Щодо контролю за використанням земельних ділянок» із зазначенням запитуваної інформації.

Це було мотивовано тим, що всупереч положенням статей 16, 19 Закону України «Про статус народного депутата» Кам'янський міський голова персонально (безпосередньо), невідкладно і за своїм підписом не надав відповідь на вказане депутатське звернення.

Заводський районний суд міста Дніпродзержинська Дніпропетровської області постановою від 11 травня 2016 року позов задовольнив.

Дніпропетровський апеляційний адміністративний суд постановою від 26 липня 2016 року рішення суду першої інстанції скасував і постановив нове – про відмову в задоволенні позову.

Вищий адміністративний суд України на підставі пункту 5 частини п'ятої статті 214 Кодексу адміністративного судочинства України ухвалою від 15 серпня 2016 року відмовив у відкритті касаційного провадження.

23 травня 2017 року колегією суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у задоволенні заяви про перегляд ухвали Вищого адміністративного суду України від 15 серпня 2016 року було відмовлено.

У заяві до Верховного Суду України було викладене прохання переглянути рішення суду касаційної інстанції з підстави неоднакового застосування одних і тих самих норм матеріального права, що спричинило ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах. Так, суд касаційної інстанції в оспореному рішенні відступив від правильного трактування положень статей 15, 16 Закону «Про статус народного депутата» і застосував їх неоднаково. Прохання (пропозиція) Народного депутата, надіслане до органу місцевого самоврядування на підставі статті 16 цього Закону у формі депутатського звернення, суд фактично інтерпретував як депутатський запит, юридична форма, зміст і порядок внесення якого відповідно до статті 15 цього Закону зумовлюють інший, відмінний від депутатського звернення, порядок розгляду і надання відповіді.

На підтвердження неоднакового застосування зазначених норм у заяві були наведені посилання на ухвали Вищого адміністративного суду України від 5 квітня 2006 року і 12 листопада 2015 року (справа № К/800/47949/15), в яких суд касаційної інстанції за подібних правовідносин дійшов протилежних правових висновків.

Суди апеляційної та касаційної інстанцій однаково посилались при відмові у задоволенні моїх заяв на те, що моє депутатське звернення є запитом, а тому його було направлено з порушенням порядку його подання. За об'ємом тлумачення (по відношенню до повного об'єму таких рішень) та за посиланнями судів така причина стала основою при відмові у задоволенні моїх заяв.

З незрозумілих обставин, без наведення мотивів, Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України дійшла висновку про те, що ключовим мотивом відмови у задоволенні позову було те, що Міська рада розглянула депутатське звернення і надала співвідносну відповідь. При цьому, Міська рада не розглядала моє депутатське звернення, оскільки відповідно до ст. 46 Закону України «Про місцеве самоврядування» свої рішення ухвалює виключено на сесії.

Відповідно до ст. 12 «Про місцеве самоврядування» міський голова є головною посадовою особою територіальної громади, тому саме йому направлялося моє депутатське звернення і він мав на нього відповісти персонально.

Колегія суддів Верховного Суду України безпідставно проігнорувала наведені мною посилання на попередню практику Вищого адміністративного суду України.

Так, 05 квітня 2006 року Вищий адміністративний суд України прийняв Ухвалу в адміністративній справі за касаційною скаргою Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на рішення апеляційного суду м. Києва від 22 жовтня 2004 року по справі за скаргою Головатого Сергія Петровича на неправомірну бездіяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, визнання бездіяльності неправомірною та зобов'язання Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надати Положення про Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Положення про представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відповідно до обставин цієї справи, у грудні 2004 року Головатий С.П. як громадянин та народний депутат України звернувся до суду зі скаргою на неправомірну бездіяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Позивач зазначив, що відповідно до Закону України «Про статус народного депутата України» має право на одержання інформації з питань, пов'язаних із здійсненням його депутатських повноважень від державних органів і посадових осіб, які зобов'язані надавати інформацію в порядку та строки, визначенні цим Законом.

8 жовтня 2003 року за № 166 він направив депутатське звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Карпачової Н.І. як до посадової особи.

Однак, суб'єкт оскарження не відповів на його звернення та не надав йому запитувані Положення про Секретаріат і Положення про представників Уповноваженого. Просив визнати неправомірною бездіяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та зобов'язати її видати зазначені вище документи.

Рішенням Печерського районного суду м. Києва від 12 липня 2004 року у задоволенні позову відмовлено.

Рішенням апеляційного суду м. Києва від 22 жовтня 2004 року апеляційна скарга задоволена, а рішення Печерського районного суду м. Києва від 12 липня 2004 року скасовано.

Вищий адміністративний суд України підтвердив правомірність рішення апеляційного суду м. Києва та відхилив касаційну скаргу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Таким чином, Вищий адміністративний суд України вищевказаним рішенням від 05 квітня 2006 року підтвердив право народного депутата України звертатись із депутатським зверненням до компетентних осіб та витребувати інформацію через реалізацію цього права.

Колегія суддів Верховного Суду України фактично підтримала незаконну практику, за якою суди на власний розсуд вирішують як саме тлумачити той чи інший спосіб депутатського реагування (чи є документ депутатським зверненням чи запитом), що стає підставою відмови на законні вимоги народного депутата. Це сприяє свавілля посадових осіб, які фактично стають поза законом при розгляді депутатських звернень та можуть на них не реагувати.

Крім того, така практика дозволяє посадовим особам не особисто відповідати на такі звернення, не надавати інформацію в повному обсязі або надавати перекручену чи неправдиву інформацію. Таким чином, посадові особи мають змогу уникнути

відповідальності за порушення прав людей. Так, статтею 351 Кримінального кодексу України передбачена відповідальність за перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради, проте можливість неособистої відповіді виключає притягнення до відповідальності.

Сама інституція депутатського звернення є елементом парламентського контролю за процесом розбудови Української держави. Надає можливість отримати відповідну інформацію, щоб привернути увагу громадськості, правоохоронних органів до випадків порушення прав людей, корупції і нехтування чиновниками чинним законодавством.

Поточна судова практика в адміністративних судах порушує ці засади, а тому рішення Верховного Суду в цій справі мала надзвичайну важливість для українського суспільства.

Таким чином, колегією суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі: Гриців Михайло Іванович, Волков Олександр Федорович, Кривенда Олег Вікторович, Прокопенко Олександр Борисович фактично знівельовано сам інститут депутатського звернення, зруйнована правозахисна і контролююча функція народного депутата.

Вказані судді ухвалили рішення безпідставно, без наведення належних мотивів, з допущенням порушення прав людини. Цим було підірвано авторитет судової влади, поставлено поза законом окремих посадових осіб, чим порушено рівність перед законом.

Статтею 375 Кримінального кодексу України встановлена кримінальна відповідальність за постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови.

Статтею 351 Кримінального кодексу України встановлена кримінальна відповідальність за перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради.

З огляду на вищевикладені обставини, в діях суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України Гриціва М.І., Волкова О.Ф., Кривенду О.В., Прокопенка О.Б. вбачаються ознаки вчинення кримінальних правопорушень, передбачених статтями 375 та 351 Кримінального кодексу України.

Відповідно до статті 214 Кримінального процесуального кодексу України слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування.

Враховуючи вищевикладене, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», звертаюсь до Вас з вимогою:

1. Генеральній прокуратурі України – негайно внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати досудове розслідування зазначених обставин щодо вчинення суддями Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі: Гриціва М.І., Волкова О.Ф., Кривенду О.В., Прокопенка О.Б. кримінальних правопорушень, , передбачених статтями 375 та 351 Кримінального кодексу України, відповідно до вимог та строків КПК України.

2. Генеральній прокуратурі України – провести належне досудове розслідування, за результатами якого притягнути всіх винних осіб до кримінальної відповідальності, а також вжити заходів для відшкодування завданих збитків.

3. Вищій Раді Правосуддя – притягнути суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України Гриціва М.І., Волкова О.Ф., Кривенду О.В., Прокопенка О.Б. до дисциплінарної відповідальності.

4. Про результати розгляду депутатського запиту прошу повідомити у строк, встановлений чинним законодавством України.

Додатки:

- 1) копія постанови Верховного Суду України від 23.05.2017 на 4 арк.
- 2) копія Ухвали Вищого адміністративного суду України від 05.04.2006 на 3 арк.

З повагою
Народний депутат України

В.М. Купрій
(посвідчення № 244)